

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın Cemil Çiçek tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

Ali Rıza Öztürk
Mersin Milletvekili

Anayasa Uzlaşma Komisyonu, yazım aşamasına gelmiş iken, Sayın Başbakan, “2010 Anayasa Değişikliğini değiştirmeyiz” diyerek “kırmızıçizgi”sini belirledi. Başbakanın bu açıklamasından iki hafta sonra da Başbakan yardımcısı Sayın Bekir Bozdağ, “Başkanlık Rejimi gerekir.” diyerek “yönlendirici” bir tavır sergilediler. Böylece Anayasada yapılmaması ve yapılması isteneni işaret ettiler. Dillere pelesenk edilen “millî egemenlik” söylemi, bir anda unutuluverdi. Seçmenler ve vekilleri yokmuş gibi bir tavır sergilendi. Kısaca, ne egemenlik sahibi, ne de temsilcileri akla geldi... Bu çerçevede;

1-) Başbakan’ın ve Başbakan yardımcısının bu açıklamalarından, Anayasa Uzlaşma Komisyonu Başkanı olarak hiç rahatsız olmadığınız mı? Rahatsız olduysanız bugüne kadar neden herhangi bir tepki göstermediniz?

2-) Eğer mutasavver Anayasanın içeriğini Başbakan ve yardımcısı belirleyecek idiyse, topluma danışmaya ve bu arada onca emek harcamaya ne gerek vardı?

3-) Anayasa konusunda belirlenen yol ve yöntem, zaten baştan beri sorunlu iken yürütme organının, yol açıcı tavır yerine bulandırıcı müdahaleleri, partiler arasındaki olası konsensüs konu ve alanlarını azaltma riskini artırdığını düşünüyor musunuz? Bu tehlikeye karşı herhangi bir önlem düşünüldü mü?

4-) Başbakan ve Başbakan Yardımcısının açıklamaları, öncelikle zaman yönünden; yani gelinen ve gidilecek yerler bakımından sonra da içerik bakımından yeni sorunlara yol açacağını düşünüyor musunuz?

5-) 1982 Anayasasını yenileme ihtiyacı, en başta yürütme olmak üzere, devlet organlarına aşırı güç ve iktidar tanımış olmasından kaynaklanıyor ise; Anayasadaki 2007 değişikliği, böyle bir dengesizliğin önünü daha da açmadı mı? 2010 değişikliği ise, böyle bir dengesizliği daha çok pekiştirmede mi? Anayasadaki 2007 ve 2010 değişikliklerini dokunmak bir yana, daha uzağa götürülmesi, Anayasayı yenileme amacı ile taban tabana çelişmiyor mu? 1982 Anayasasının, iktidarı/devleti kutsayan ruhuna dönülmüş olmuyor mu? Sizce gidilmesi hedeflenen gelecek, neresidir?

6-) TBMM’nin Başkanı olarak Başkanlık sistemi önerisini, nasıl karşılamaktasınız? Önerilen/öneren ilişkisinde mantıksal çelişkiler dikkatinizi çekiyor mu? Başkanlık sistemini önerenlerin gerekçeleri, yasama organının yürütme organından özerk olmadığı.... Yani yürütme, yasamanın özerkliği adına başkanlık talebinde bulunuyor... Yani Amaç “özerk yasama”... O halde Başkanlık sistemi önerirken “Özerk yasama” isteyen Yürütme, neden şimdi yasama üzerindeki vesayetinden vazgeçmiyor?

7-) Kaldı ki, Yürütme, gerçekten yasamanın özerk olmasını istiyorsa; özerk yaşamayı sağlayacak mekanizmaları, parlamenter rejim içinde neden geliştirmiyor? Parlamenter sistemde milletvekillerinin, yürütmenin güdümü dışına çıkmasını engelleyen kurallar nelerdir? Başlıca kaygı, gelecek seçimlerde aday gösterilmemek ise, hükümet başkanı ile devlet başkanı birleştiğinde tek kişinin belirleyiciliği daha da pekişmeyecek mi?

8-) “*Hükümet Başkentte nasıl yapılacaktır?*” sorusu, taşradaki yapıları düzenleme şekliyle birlikte ele almayı gerektirmiyor mu? “*Ankara’da hükümet*” üzerine yapılacak bir öneri, idari, yerel ve bölgesel yapılardan ayrı olarak tartışmak mümkün müdür? Ulusal siyasal yapı ile uluslararası örgütler arasındaki ilişkiyi düzenleme tarzı da, çağdaş bir anayasanın ön sorunları arasında yer almıyor mu?

9-) Başkanlık rejimi önerisi, bunu dengeleyici fren ve denetim mekanizmaları ile birlikte tartışılabilirse de “*.. yönetim modeli taklidi..*”, Devleti, Edirne’den Hakkâri’ye, Artvin’den Muğla’ya yeniden yapılandırmayı gerekli kılmıyor mu? Yasama ve yürütme karşısında; özerk, denetim ve uzmanlık birimleri öne çıkmaz mı? Yargının; yürütmenin güdüm ve vesayetinden çıkarılması da şart değil midir? Başkan ve icraatını eleştirebilen basın yayın kuruluşlarının varlığı yanında, özerk araştırma ve bilim kurumlarını anayasal güvencelere kavuşturma şart değil midir?